

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

**Ректори МДТ «Донишқадаи
давлатии фарҳанг ва санъати
Тоҷикистон ба номи Мирзо**

**Турсунзода», номзади илмҳои
филологӣ, дотсент**

Назарзода М. М.

соли 2026.

ТАҚРИЗИ МУАССИСАИ ПЕШБАР

**ба диссертатсияи Зайнидинӣ Муаттархон Зайнидин дар мавзун
«Махсусияти мундариҷавӣ ва жанрии ғӯшаи «Анбӯр»-и нашрияи
«Ҳақиқати Ленинобод» («Ҳақиқати Суғд»)» барои дарёфти дараҷаи
илмӣи номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22.
Рӯзноманигорӣ**

**Мутобиқати мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи
ихтисоси илмӣ. Рисолаи Зайнидинӣ Муаттархон Зайнидин дар мавзун
«Махсусияти мундариҷавӣ ва жанрии ғӯшаи «Анбӯр»-и нашрияи
«Ҳақиқати Ленинобод» («Ҳақиқати Суғд»)» барои дарёфти дараҷаи
илмӣи номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22.
Рӯзноманигорӣ мувофиқат мекунад.**

Дар илми журналистикаи муосири тоҷик таҳқиқ ва омӯзиши таърихи ташаккул ва рушди ҳаҷви публитсистӣ, нақши анвори ҳаҷвӣ дар бозтоби масоили муҳимми ҷомеа аз зумраи мавзӯҳои ба шумор мераванд, ки ниёз ба омӯзиш ва таҳқиқи ҷиддӣ доранд. Аз ҷумла, омӯзиши ғӯшаи «Анбӯр»-и нашрияи «Ҳақиқати Ленинобод», ки анъанаҳои ҳаҷвиёти зиёда аз ҳазорсолаи тоҷикро идома бахшида, барои таҳаввул ва рушди ҳаҷви публитсистӣ нақши созгор гузоштааст, муҳим ба шумор меравад. Аз ин рӯ, метавон гуфт, ки диссертатсияи Зайнидинӣ Муаттархон Зайнидин ба як масъалаи дорои аҳамияти муҳим бахшида шуда, диссертант дар қараёни пажӯҳиш ба дастовардҳои муайян ноил гардидааст. Мавзун таҳқиқ бо фарогирии масъалаҳои муҳим чун рушд ва таҳаввули ҳаҷви публитсистӣ зарурати омӯзиш ва пажӯҳиши ғӯшаи ҳаҷвии «Анбӯр»-и «Ҳақиқати Ленинобод» (ҳоло «Ҳақиқати Суғд»)-ро бо назардошти заминаҳои иҷтимоиву касбии таъсис, вежаҳои шакливу мундариҷавии матолиб ва ба ин васила рушди анвори ҳаҷвӣ ба миён гузоштааст, ки аз муҳимияти таҳқиқи он дарак медиҳад.

Диссертатсияи номбурда дар густариши пажухиши илмӣ соҳавӣ, истифодаи назарияҳои муосири баррасии матолиби ҳаҷвӣ, тавсияи равишҳои тозаӣ таҳқиқи масъалаҳои рушди ҳаҷви публитсистӣ, баррасии нозукиҳои ва вежагиҳои ҳоси анвои ҳаҷвӣ дар матбуоти тоҷик саҳми муносиб гузошта, дар мисоли ғӯшаи ҳаҷвии «Анбӯр» ин масоили муҳимро баррасӣ намудааст.

Мубрамин мавзӯи таҳқиқ. Аз замони пайдоиш то ба имрӯз матбуоти даврӣ пайваста муваффақияту қомеъҳои ва ҳамзамон мушкилоту камбудии иҷтимоиро инъикос менамояд. Яке аз он шеваи писандидае, ки дар инъикосу тасвири камбудии иҷтимоӣ нақши сазовор дорад, ҳаҷв аст.

Ҳаҷв ҳамчун ҷузъи таркибии рӯзномаву маҷаллаҳо дар давраҳои мухталиф арзи ҳастӣ намуда, барои насли имрӯзу оянда сабақҳои қасбиро боқӣ гузоштааст. Дар ин радиф таҷрибаи ғӯшаи ҳаҷвии «Анбӯр»-и нашрияти «Ҳақиқати Ленинобод» истисно буда наметавонад. Дар замони соҳибистиқлоли кишвар, ки шинохту арҷгузори падидаҳои маънавии худиву умумибашари бештар тақозо дорад, омӯзиш ва пажухиши осори ҳаҷвӣ, бавежа ғӯшаи ҳаҷвии «Анбӯр»-и нашрияти «Ҳақиқати Ленинобод» бо шеваҳои қомилан тоза ва равишҳои ҳаҷви пешрафта, аҳамияти зиёдтар пайдо кардааст.

Таҳқиқи ҳаҷв ва унсурҳои ҳаҷвӣ, ки дар асоси маводди ғӯшаи «Анбӯр»-и нашрияти «Ҳақиқати Суғд», сурат гирифтааст, пеш аз ҳама, барои муайян намудани ҷойгоҳи ҳаҷв дар ин рӯзнома муҳим ба шумор меравад. Зеро маводди ҳаҷвии ин ғӯша, ки фарогири нуқоти муҳим мебошанд, далели муътамаде дар шинохтани вазъи ҳаҷви он замон ба шумор рафта, ба таҳқиқи муқаммал, бо назардошти тақозои замон ва дидаҳои тозаӣ илмӣ ниёз дорад.

Дараҷаи асосноккунии гузоришҳои илмӣ, ҳулосаю пешниҳод, ки дар диссертатсия оварда шудаанд. Муаллифи рисола аз мутолиаи пажухиши маводди ғирдоваришуда ба ҳулосае расидааст, ки гузоришҳои илмӣ ва натиҷаҳои дар қарабна таҳқиқ бадастомада дар таълиму тадриси таърихи журналистикаи ватанӣ, асосҳои фаъолияти эҷодии журналист, жанрҳои публитсистию-бадеӣ, асосҳои журналистика аҳамиятнок мебошанд. Таваҷҷуҳи хос ба мавқеи ғӯшаи «Анбӯр» дар рушди ҳаҷви публитсистӣ дар ин мавзӯ ҷойи таъкид аст. Ҳулосаю тавсияҳои диссертант, ки дар бобу фаслҳои диссертатсия матраҳ шудаанд, дорои асос ва ҷанбаи муҳими илмӣ мебошанд.

Навгонии илмӣ таҳқиқ ва саҳеҳии натиҷаҳои гирифташуда. Диссертатсияи Зайнидинӣ Муаттархон Зайнидин дар мавзӯи

«Махсусияти мундариҷавӣ ва жанрии гӯшаи «Анбӯр»-и нашрияи «Ҳақиқати Ленинобод» [«Ҳақиқати Суғд»]» падидаи илмӣ тоза ба шумор рафта, дар илми журналистика аз зумраи таҳқиқоти арзишманд ба ҳисоб мераяд. Навгонии илмӣ пажӯҳиш дар он ифода меёбад, ки бори нахуст дар илми журналистикаи тоҷик мавзуи диссертатсияи мазкур мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст. Дар диссертатсия робитаи мутақобилаи байни мундариҷаву сабки нигоиш ва махсусиятҳои анвои ҳаҷвӣ ба назар мерасад. Натиҷаҳои ҳосилшудаи раванди таҳқиқ бомарому саҳеҳ мебошанд.

Аҳамияти илмӣ ва амалии натиҷаҳои диссертатсия дар он ифода меёбад, ки муаллифи рисола зимни пажӯҳиши худ усулу равишҳои таҳлили матолиби ҳаҷвии гӯшаи «Анбӯр»-ро дар даврҳои гуногун ба миён гузоштааст, ки ин барои илми журналистикаи тоҷик судманд мебошад. Инчунин, таҳқиқи мавзуи мазкур барои ташаккули фазои илмӣ дохилӣ мусоидат карда, натиҷаҳои он, пеш аз ҳама, барои таҳқиқи масъалаҳои дигари баррасишавандаи журналистикаи тоҷик дар самти публитсистикаи ҳаҷвӣ мавод медиҳад.

Аҳамияти амалии натиҷаҳои диссертатсия дар он ифода меёбад, ки хулоса ва натиҷагирҳои илмӣ диссертант барои таълифи монографияҳо доир ба таърихи журналистикаи навини тоҷик, асосҳои фаъолияти эҷодии журналист, жанрҳои публитсистика, мақолаҳои таҳассусии илмӣ, китобу дастурҳои таълимӣ вобаста ба журналистика муфид буда метавонад. Диссертатсия барои таълими курсу семинарҳои махсус оид ба самтҳои муҳталифи журналистика, раванди шаклгирии публитсистикаи ҳаҷвӣ, рушду ташаккули анвои ҳаҷвӣ-публитсистӣ ва таҳияи рисолаҳои номзадӣ, доктори фалсафа (PhD), рисолаҳои хатм ва магистрӣ кумак карда метавонад.

Дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ, дурустӣ ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқ. Натиҷаҳои таҳқиқи диссертатсионии Зайнидинӣ Муаттархон Зайнидин аз ҷанд ҷиҳат эътимоднок буда, унвонҷӯ дар заминаи ҷустуҷӯ, таҳлил, баррасӣ ва муҳокимаҳо дар асоси далелҳои боварибахш ба натиҷаҳои мушаххас расидааст. Кори пажӯҳиши мазкур бо барномаҳои илмӣ пайванди қавӣ дошта, дар ҳар бобу фаслҳои он хулоса ва натиҷагирҳои асоснок ба назар мерасанд. Нуктаҳои асосии ба ҷимоя пешниҳодшаванда асоси илмӣ дошта, натиҷаҳои пажӯҳиш дар 4 банд пешниҳод гардида, асоснок ва қобили эътимод мебошанд.

Саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар таҳқиқ. Дар доираи таҳқиқи мавзӯ ва баррасии амиқи гӯшаи «Анбӯр»-и

нашрияи «Ҳақиқати Суғд» саҳми шахсии диссертант дар ҷамъоварии маводди сарчашмаҳои назариву амалӣ, омӯзиш ва натиҷагирӣ аз таҳқиқоти ҳамсони донишмандони соҳа, омода намудани мақолаю маърузаҳо доир ба мавзӯи мазкур зоҳир мегардад. Таҳқиқоти анҷомгирифта маҳсули заҳмати чандинсолаи муаллиф буда, ниҳоят дар шакли диссертатсияи комил ба поён расидааст.

Дар маҷмӯъ, дар диссертатсияи Зайнидинӣ Муаттархон Зайнидин чанде аз масъалаҳои муҳими журналистикаи муосир, хоса публицистикаи ҳаҷвӣ мавриди таҳлилу баррасӣ қарор гирифтааст. Ҷобҷогузории сохтори диссертатсия ҷолиб буда, масъалаҳои бамӣёнгузошташуда бо мисолҳои мушаххас собит гардидаанд.

Нашри натиҷаҳои таҳқиқ дар маҷаллаҳои тақризшаванда. Мазмуну муҳтавои асосии диссертатсияи Зайнидинӣ Муаттархон Зайнидин ва бардошту натиҷагирӣҳои ӯ аз пажӯҳиши мавзӯи диссертатсия дар 9 мақолаи илмӣ инъикос ёфтааст, ки аз ин шумора 3-тои он дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп шудаанд.

Арабӣи мазмунӣ диссертатсия ва дараҷаи ба итмом расидани он. Махсусияти мундариҷавӣ ва жанрии гушаи «Анбӯр»-и нашрияи «Ҳақиқати Ленинобод» («Ҳақиқати Суғд») ва дигар масоили муҳими публицистикаи ҳаҷвӣ, ки дар диссертатсия ба таври муфассал мавриди баррасӣ қарор гирифтааст, баёнгари он аст, ки пажӯҳиш ба таври шоиста анҷом дода шуда, бахши асосии он – таҳқиқи омӯзиши махсусиятҳои матолиби гушаи ҳаҷвии «Анбӯр», маводди арзишманд мебошад.

Дар умум, мавриди таҳқиқ қарор гирифтани гушаи «Анбӯр»-и нашрияи «Ҳақиқати Ленинобод» дар як марҳалаи муайян ва баррасии мазмуну мундариҷаи матолиби он аз аҳамияти хос бархурдор буда, қобили таваҷҷуҳ мебошад.

Сохтор ва ҳаҷми диссертатсия. Диссертатсия аз нигоҳи сохтор аз номгӯи ихтисораҳо, муқаддима, се боб, шаш фасл, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқ, рӯйхати адабиёт ва наشري таълифоти илмӣ дар мавзӯи диссертатсия таркиб ёфта, ҳаҷми умумии кор 168 саҳифаи ҷопи компютериро фаро мегирад.

Боби якуми диссертатсия «Омилҳои пайдоиш ва ташаккули публицистикаи ҳаҷвӣ дар рӯзномаи «Ҳақиқати Ленинобод» унвон дошта, аз 2 фасл таркиб ёфтааст. Дар фасли якуми ин боб таҳти унвони «Заминаҳои пайдоиши маводди ҳаҷвӣ дар «Ҳақиқати Ленинобод», ки таҳқиқи заминаҳои пайдоиши публицистикаи ҳаҷвӣ дар нашрияи «Ҳақиқати Ленинобод»-ро дар бар мегирад, муаллиф ба натиҷае

расидааст, ки маҳз вуруди матбуот аз кишварҳои хориҷӣ ба ташаккули рушди ҳаҷви публитсистӣ роҳи васеъ кушодааст.

Диссертант дар ин фасл ба хулосаи дуруст омада, таъкид менамояд, ки «нашрияҳо, саҳифаҳо ва гӯшаҳои ҳаҷвӣ барои зухур ва ташаккули тақомули ҳаҷви публитсистӣ дар матбуоти даврии тоҷик, бахусус, дар нашрияи «Ҳақиқати Ленинобод» заминаҳои мусоид гузоштаанд. Метавон гуфт, ки маҳз бо таъсири ин авомил ва чанд омили дигар аҳли эҷоди рӯзномаи «Ҳақиқати Ленинобод» иқдом намуданд, то саҳифаи ҳаҷвии «Анбӯр»-ро таъсис бидиҳанд ва бо матолиби ҳаҷвӣ онро зинати маънавӣ бахшанд» (диссертатсия, с. 35).

Фасли дуюми боби якум «Мавқеи публитсистикаи ҳаҷвӣ дар марҳилаҳои гуногуни инкишофи нашрия» ном дошта, ба таҳқиқи ташаккули публитсистикаи ҳаҷвӣ дар нашрияи «Ҳақиқати Ленинобод» баҳшида шудааст. Унвончӯ дар ин фасл баъди пажӯҳиши ҳаматарафа ба натиҷаи ниҳой расида таъкид менамояд, ки «дар солҳои сиком ҳаҷв. низ дар сафҳаҳои матбуоти даврӣ мавқеи намоёне дошт, аҳли эҷоди рӯзномаҳо хосса ҳаҷвнигорон бештар ба масоили иҷтимоӣ, сиёсӣ даҳолат намуда, матолиби ҳаҷвӣ эҷод мекарданд» (диссертатсия, с. 40).

Диссертант дар ин қисми қор аз рушду ташаккули публитсистикаи ҳаҷвӣ ёдовар шуда, ба чунин хулоса меояд, ки «дар марҳалаҳои мухталиф гӯшаи «Анбӯр» бо он ҳама матолиби ҷолибу арзишманди хеш ба рушду тақомули публитсистикаи ҳаҷвӣ заминаи мусоид фароҳам оварда, дар ин самт нақши мондагоре гузоштааст, ки боиси таҳқиқу омӯзиши амиқ мебошад» (диссертатсия, с. 42).

Боби дуюми диссертатсия «Гӯшаи ҳаҷвии «Анбӯр» ва мундариҷаи он» унвон дошта, аз 2 фасл иборат мебошад. Дар **фасли якуми боби дуюм** – «Омилҳои таъсис ва ташаккули гӯшаи «Анбӯр» диссертант замина ва омилҳои таъсис ва рушду ташаккули гӯшаи «Анбӯр»-ро мавриди таҳқиқу омӯзиш қарор додааст. Диссертант дар натиҷаи омӯзиш ба хулосае омадааст, ки яке аз омилҳои муассир барои пайдоиши гӯшаи «Анбӯр» маҷаллаи ҳаҷвии «Хорпуштак» мебошад ва ин гуфтаҳои худро дар таъия ба масъулони гӯшаи мазкур, ки онро намоёндаи «Хорпуштак» дар вилояти Ленинобод (ҳоло Суғд) муаррифӣ кардаанд, исбот кардааст. Ҳамчунин муаллифи рисола таъсиси гӯшаи ҳаҷвии «Анбӯр»-ро дар рӯзномаи «Ҳақиқати Ленинобод» дар заминаи як қатор омилҳои муҳими таърихӣ ва иҷтимоии дигар асоснок карда, ҷаъолияти онро идомаи анъанаи ғании ҳаҷв дар фарҳанги тоҷик ва таҷрибаи муваффақонаи нашрияҳову гӯшаҳои ҳаҷвӣ дар матбуоти

пешин, аз қабилӣ «Мулло Насриддин», «Ширинкор», гӯшаи «Тозиёна»-и мачаллаи «Шуълаи инқилоб» ва ғайра медонад.

Дар доираи **фасли дуюми боби дуюм**, ки «**Таҳлили мундариҷавии матолиби гӯшаи «Анбӯр»**» ном дорад, муаллифи диссертатсия матолиби гӯшаи ҳаҷвии «Анбӯр»-ро мавриди таҳқиқу баррасӣ қарор дода, фарогирии мавзӯӣ ва услуби нигоиш дар матолиби гӯшаи мазкурро муайяну мушаххас кардааст.

Унвонҷӯ бо пажӯҳиши матолиби гӯшаи «Анбӯр» ба ҷунии ҳулоса омадааст, ки ҳунари нигорандагӣ ва ҳадафноки дар нигоштаҳои дар ин гӯша нашршуда ҳунармандона ва нишонрас буда, бо касбияти баланд анҷом дода шудаанд.

Аз омӯзишу натиҷагирии муаллиф маълум мегардад, ки дар ин гӯша бештар масоили иҷтимоӣ, маишӣ ва ахлоқии ҷомеа мавриди баҳсу баррасии муаллифони гӯшаи «Анбӯр» қарор гирифтаанд.

Боби сеюми диссертатсия «Таносуби жанрии маводди гӯшаи «Анбӯр»» ном дошта, он низ аз ду фасл иборат аст. Дар **фасли якуми боби сеюм – «Камбудихонӣ иҷтимоӣ ва мазаммати амалҳои номатлуб дар қолаби жанрҳои публицистикаи ҳаҷвӣ»** диссертант нахуст ба рушди публицистикаи ҳаҷвии тоҷик таваҷҷуҳ намуда, аз анвои таъсиргузори эҷодӣ ҳаҷвӣ, ки бевосита дар бозтоби камбудиву норасоҳои ҷомеа нақши муассир доранд, ёдоварӣ менамояд. Муаллиф дар ин қисми кор ҳамзамон бо таваҷҷуҳ ба матолиби гӯшаи «Анбӯр» чандин феълону памфлет, луқмаву эпиграмма ва нақизаҳоро мавриди омӯзишу баррасии илмӣ қарор дода, ҳусну қубҳи онҳоро мушаххас нишон додааст. Довталаби дараҷаи илмӣ баъди пажӯҳиши ин мавзӯ ба натиҷае мерасад, ки ««Анбӯр» ҳамеша бар зидди норасоҳои ҷомеа ва иллату камбудихонӣ ҷомеа мубориза бурдааст ва дар ин самт аз тамоми шеваҳои муассири баён ва анвои ҳаҷвии публицистӣ чун феълону, памфлет, луқма, эпиграмма ва нақиза ба таври васеъ истифода намудааст. Навиштаҳои ҷолиби гӯша, пеш аз ҳама, гувоҳи он аст, ки «Анбӯр» гӯиё дар инъикоси ноҷӯриҳои замона худро муваззаф шуморида, ба тамоми масонил ва иллатҳои мавҷудаи ҷомеа дахлат намудааст» (диссертатсия, с. 128).

Фасли дуюми боби сеюм «Таносуби воқеият ва таҳайюл дар ҳаҷвияҳои адабӣ-публицистии нашрия» ном дошта, дар заминаи он унвонҷӯ доир ба нақши воқеият ва таҳайюл дар таъсирнок гардидани таълифи осори ҳаҷвӣ андешаҳои ҷолиб баён намудааст ва як қатор матолиби гӯшаи «Анбӯр»-и рӯзномаи «Ҳақиқати Ленинобод»-ро аз ҳамин зовия мавриди таҳқиқу баррасӣ қарор додааст. Ба андешаи

муаллифи рисола мушоҳидакору ҳақиқатнигор будани нависанда омили таъсиргузортарин дар инъикоси ҳаёти воқеъ ба шумор рафта, ин шеваи муносибат дар бозтоби ҳаёти рӯзмарраи одамон боиси ҷалби диққат ва зери таъсир гирифтани аудитория мегардад. Омезиши унсурҳои публитсистӣ дар масири инъикоси ҳаёти воқеъ бо унсурҳои бадеӣ, ҳоса дар эҷоди осори ҳаҷвӣ, ба мақсад мувофиқ буда, барои таъсирнокии бештар ба одамон муносибат мекунад.

Аз таҳқиқу омӯзиши мавзӯ муаллиф чунин натиҷагирӣ намудааст, ки дар бештари матолиби ҳаҷвӣ пайванди воқеа, андеша ва аносири ҳаҷвӣ бо унсурҳои бадеият, баёни маҷозии андеша, фикрҳои ҷолиби киноядор мушоҳида мегарданд. Чунин шакли бархурд бо мавзӯи имкон медиҳад, ки муаллифи асари ҳаҷвӣ воқеиятро дар шакли ғайриодӣ, бо рамзу киноя ва таъсирбахш ба риштаи таъсир кашида, ҳадафнокӣ ва дидагоҳи интиқодии онро таъкият диҳад.

Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Хулосаҳо ва натиҷагирҳои диссертант дар 13 банд манзур гардидаанд, ки натиҷаи омӯзишу таҳлил ва баррасиҳои доманадори ӯ мебошанд. Рӯйхати адабиёти истифодашуда, агар аз як тараф вусъати баррасии мавзӯро нишон диҳад, аз ҷониби дигар, баёнгари сатҳи хуби илмӣ кори диссертатсия мебошад. Диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, хусусан, Тартиби барасмиятдарории диссертатсия ва автореферати диссертатсия ва дигар маводди илмӣ мутобиқат мекунад.

Автореферати диссертатсия ва маводди нашрнамудан ивонҷӯ фарогири муҳтавои асосии диссертатсия буда, 3 номгӯи он дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расидаанд.

Мутобиқати таҳассуси илмӣ доғалаб бо дараҷаи илмӣ. Диссертатсияи Зайнидинӣ Муаттархон Зайнидин дар мавзӯи «Махсусияти мундариҷавӣ ва жанрии ғӯшаи «Анбӯр»-и наشريши «Ҳақиқати Ленинобод» («Ҳақиқати Суғд») ба талаботи бандҳои 31, 33-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ буда, муаллифи он ба дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ сазовор мебошад.

Эродҳо ва ҳолатҳои баҳсалаб доир ба диссертатсия. Дар кори диссертатсионии тақризшаванда дар баробари комёбиҳои илмӣ ба даст овардашуда камбудҳои низ ба мушоҳида мерасанд, ки дар қорҳои

илмӣ-таҳқиқии минбаъда ва дар ҷараёни наشري монография дар мадди назар доштани онҳо аз манфиат ҳолӣ нест:

1. Дар диссертатсия матолиби ҳаҷвии ғӯшаи «Анбӯр» аз ҷониби муаллиф хуб таҳлилу баррасӣ гардидаанд, аммо беҳтар мебуд, агар муаллиф матолиби ҳаҷвии таҳлилшударо аз ҷиҳати фарогирии мавзӯӣ табақабандӣ менамуд. Инчунин тариқи кадом жанрҳои ҳаҷвӣ бештар инъикос гардидани мавзӯҳои фарогир, агар мушаххас мешуд, сатҳу сифати диссертатсия боз ҳам баландтар мегардид.

2. Аз нигоҳи мо, дар диссертатсия дар хусуси муаллифони ғаъоли ғӯшаи «Анбӯр» агар фасли алоҳида ҷудо мегардид, хубтар мебуд. Зеро, он гоҳ симои муаллифони ғаъол ва ҳаҷвнависони ғӯшаи мазкур ҳамаҷониба муаррифӣ мегардид. Аз нигоҳи дигар, бартарии ин фасл дар он мебуд, ки номи он шахсиятҳо дар таърихи матбуоти тоҷик барҷастатар сабт мегардид.

3. Дар таҳияи рисолаи диссертатсионӣ муаллиф дар баробари услуби илмӣ услуби публитсистиро низ истифода намудааст, ки он ислоҳ меҳаҳад.

4. Дар раванди таҳқиқу омӯзиш диссертант таҳлилу баррасиҳои зиёдеро анҷом додааст, аммо дар баъзе қисматҳо андешаҳои худӣ муаллиф мушоҳида намегарданд. Хуб мешуд нуктаи назари муаллиф низ зикр мегардид, зеро ин амал ҷанбаи илмии рисоларо боз ҳам тақвият дода метавонад.

5. Агар чанд намунаи матолиби ҳаҷвии ғӯшаи «Анбӯр» ҳамчун замима ба диссертатсия ҳамроҳ карда мешуданд, ба мақсад мувофиқ мебуд. Чунки аввалан он навиштаҳо аҳамияти таърихӣ доранд ва ҳамзамон онҳо метавонанд чун манбаи омӯзиш мавриди таваҷҷуҳ қарор гиранд.

Камбудиҳои зикргардида ҷузъӣ буда, дар умум арзиши илмӣ кори диссертатсионии мазкурро ҳалалдор намесозанд. Зеро унвонҷӯ вазифаҳои дар назди худ гузоштаашро дар сатҳи зарурӣ ба анҷом расонидааст. Аз диссертатсияи тақризшаванда маълумоти зиёд ва далелҳои ҷолиби омӯзишӣ таҳлилӣ дарёфт намудан имконпазир мебошад. Диссертатсияи мазкур кори анҷомёфтаи илмӣ буда, онро дастоварди нав дар илми журналистикаи тоҷик муаррифӣ намудан мумкин аст.

Автореферати диссертатсия тибқи тартиби муқарраргардида барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ дар сатҳи зарурии илмӣ анҷом ёфта, аз ҷиҳати мазмун ба талаботи мавҷуда мутобик мебошад.

Хулосаи умумӣ оид ба диссертатсия. Диссертатсияи Зайнидин Муаттархон Зайнидин бо муҳимияти мавзӯ, навгониҳои илмӣ, арзиши назариро амалӣ ва вусъати таҳқиқи масъалаҳои ба миён гузошташуда ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба пуррагӣ мувофиқ буда, муаллифи он ба дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филология аз рӯйи ихтисоси ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ сазовор аст. Такризи муассисаи пешбар дар асоси муқаррароти бандҳои 76-79 ва 81-уми Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 тасдиқ гардидааст, таҳия ва пешниҳод шудааст.

Такризи аз ҷониби доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи журналистикаи телевизион ва радиошунавонии МДТ «Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода» Муъминҷонов Зулфиддин омода гардида, дар ҷаласаи кафедраи журналистикаи телевизион ва радиошунавонӣ санаи 6-уми август соли 2026 муҳокима ва тасдиқ шудааст. Дар ҷаласаи кафедра иштирок доштанд: 7 нафар. Натиҷаи овоздиҳӣ: тарафдор – 7 нафар, зид – «нест», бетараф – «нест». Суратҷаласаи №13, аз 06.08.2026 с.

Раиси ҷаласа:

номзади илмҳои филологӣ, дотсент,
мудири кафедраи журналистикаи
телевизион ва радиошунавонии
МДТ «Донишқадаи давлатии фарҳанг
ва санъати Тоҷикистон ба номи
Мирзо Турсунзода»

Ғалимова Моҳинур

Эксперт:

доктори илмҳои филологӣ, профессори
кафедрои журналистикаи телевизион
ва радиошунавонии МДТ
«Донишқадаи давлатии фарҳанг
ва санъати Тоҷикистон ба номи
Мирзо Турсунзода»

Муъминҷонов Зулфиддин

Котиби илмӣ ҷаласа:

доктори фалсафа (PhD) аз рӯйи
ихтисоси рӯзноманигорӣ, муаллими
калони кафедраи журналистикаи

телевизион ва радиошунавонии
МДТ «Донишкадаи давлатии
фарҳанг ва санъати Тоҷикистон
ба номи Мирзо Турсунзода»

Мулоева Нишона

**Имзоҳои М. Галимова, З. Муъминҷонов
ва Н. Мулоеваро тасдиқ мекунам:**

сардори раёсати кадрҳои МДТ «Донишкадаи
давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон
ба номи Мирзо Турсунзода»

Нуридинзода Фаридун

Суроғай муассисаи Душанбе

734032, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, хиебони Борбад, 73а.
Телефон: (+992 37) 231- 45- 45. E-mail: www.ddst.tj
«07» 08 соли 2026.